БЕЗДӘ ШУЛАЙ — СЕЗДӘ НИЧЕК?

"АК КАЕНДА" БӘЙРӘМ

Курчак кебек киенгән кечкенә кыз балалар һәм малайлар Науруз авылының "Ак каен" балалар бакчасында 10 июндә үткәрелгән тантананың сәбәпчеләре булдылар. Бу әмәл 25 баланың чыгарылышына багышланган иде.

Алар аңа тәрбияләүчеләр белән озак кына әзерләнгәннәр. Театраль чыгышка килгән әниләренә, әбкәйләренә алар үзләренең һөнәрләрен күрсәттеләр. Яшерелмәгән куаныч белән кунаклар балаларның чыгышын карадылар. Куанырлык та шул. Кыюланып кечкенә артислар үзләренең бию, матур итеп җырлаулары белән генә сокландырмадылар. Алты-җиде яшь тулган бөләкәчләр уку, язу, санау белүен җитез итеп күрсәттеләр. Әйтеп үтәргә кирәк, чыгышны алар чиста рус телендә үткәрделәр. Бу мактаулы очрак. Татар телен алар бит бишектән үк аңнап, ана сөте белән үзләренә сеңдергәннәр. Үз теле алар өчен беренче булып тора.

Балалар оешма программасы буенча "Ак каен"да кечкенәләр белән рус телендә эш алып барыла. Шулай итеп алар мәктәптә укуга әзерләнәләр. Беренче класска барганда алар бу телне белергә тиешләр, чөнки мәктәп милли түгел бит.

Шулай да, татар теле балалар бакчасында ин мөһиме — үз телендә кечкенәләр белән төп аралашу. Программадан тыш алар белән татар телендә дәресләр алып баралар. Ата-аналары телендә кечкенәләр өчен бәйрәмнәр үткәрелә, алар концертларда татар телендә чыгыш ясыйлар. Шуңа күрә татар җырларын, такмакларын, биюләрен өйрәнәләр. "Ак каенда" эшләгән апалары алар өчен костюмнар теккәннәр. Көн саен балалар белән эш татар телендә бара. Балалар бакчасы эмоциональ юнәлеш буенча эшләгәнгә күрә кечкенәләр кешеләрнең эмоцияларын татар телендә дә өйрәнәләр. Ял минутларында аларга апалары әкиятләр укыйлар. Убырлы Карчык, Шүрәле персонажларын алар бик яхшы беләләр. Әкияттә ялган булса да, егетләргә бит анда үрнәк күрсәтелгән. Нинди батыр булып үсәргә тиеш татар егете, сылу татар кызы. Моның турында балалар апалары белән тикшерәләр. Балалар бакчасында татар телендә китаплар җитәрлек дип әйтергә була, Казаннан алып кайтып торалар, бүләк тә итеп бирүчеләр бар.

Бакча эчендә "Халкыбызның күңел бизәкләре" темасына почмак бизәлгән. Анда татар халык иҗаты күрсәтелгән. Бу почмак янынннан балалар көндә карап үтәләр, ихтибар итәләр.

"Бу елны чыгарылган балалар бик гипер активлы, кызыксынучанлыклар, мәктәптә яхшы укып, яхшы кешеләр булып үсәрләр дип ышанам",- дип әйтә "Ак каен" җитәкчесе Хәсинә апа Ахметшина.

Аның сүзләре нигезсез түгел. Балалар ике телдә иркеле рәвештә сөйләшәләр. Ике телне белгән кеше өченчене дә җиңел итеп өйрәнә диләр. Барлык фәннәрдән дә өлгерү курсәтәләр. Шулай булгач, аптырарлык түгел инде Науруз мәктәп укучыларына. Алар арасыннан табибләр, укытучылар, юристлар чыга. Аларның һәркайсы үз телен белеп, үз телен яратып, татар икәнен горурланып яши.

И.СУЛЕЙМАНОВА.
Пономаревка районы.

Эшемә дәрт бирде

2010 ел — Рәсәй Президенты Д.А. Медведев Указы тарафыннан, безнең илдә укытучы елы дип игълан ителде. Шушы тарафтан, тәрбиячеләр һәм белем бирүчеләргә күп бәйгеләр үткәрелә.

18 гыйнвардән 8 апрельгә кадәр М.В. Ломоносов исемендәге Мәскәү югары белем алу йортында һәм фән белем бирү министрлыгы рус теле һәм әдәбият укытучылары арасында конкурс үткәрелде. Бу бәйгедә барлыгы 200 мәктәп укытучылары, 100 артык көллият педагоглары катнашты. Шулар арасыннан, Лида Дамир кызы Хәмидуллина Матвеевка районы Иске Котлемәт мәктәбенең рус теле һәм әдәбият укытучысы конкурста катнашып, җиңүгә лаек булды. 14 майда бөтен җиңүчеләр Мәскәүгә чакырылды. Лида Дамировна әйтүе буенча, тантана бик күңелле үтте. Барлык укытучылар белән филологлар түгәрәк өстәл үткәрделәр, җиңүчеләр алдында профессорлар чыгыш ясады. Ә аннан соң, кунаклар концертларга, экскурсияләргә барды. Алар бик күңелле үтте, дип сөйләде Л.Д. Хәмидуллина.

"Шушындый очрашулардан соң күңелләр күтәрелеп, тагын да үземнең яраткан эшемә дәрт кереп кайтты. Зур рәхмәт Матвеевка районы белем бирү бүлегенә, җитәкчесе Марс Рашитович Шагатдиновка, шушы тантанага баруда зур ярдәм күрсәткән өчен",- дип сүзен тәмамлады Л.Д. Хәмидуллина.

Артур НИЗАМОВ,
Матвеевка районы.

Сәнгать яратучылар

Фәния Исрафил кызы Калимуллина Матвеевка районы Иске Котлемәт авылында туып үсә. Аны әнисе кешегә карата ихтирамлы, ярдәмчел, изге күңелле булырга тәрбияләп үстерә. Ул кечкенә чагыннан җырга гашыйк була, шигырьләр язатып укый. Иске Котлемәт урта мәктәбен тәмамлагач Оренбург культура училищесына укырга керә һәм уңышлы тәмамлап туган авылында методист булып клубта эшли башлый. 1985 елны Фәния апа Иске Әшер авылы егете Гакиль Гакифович Калимуллинга кияүгә чыга һәм дүрт кыз тәрбияләп үстерәләр. Бүгенгесе көндә Калимуллиннар гаиләсе Матвеевка авылында яшиләр. Гакиль абый коммуналь хуҗалыгында эшли, ә Фәния апа администрациядә вахтада утыра. Әниләренә охшап ике кызлары Флорида белән Гелия Оренбургның культура көллиятен бетереп, кулларына диплом алып чыгалар. Әлегесе көндә олы кызлары Флорида гаиләсе белән Иске Әшер авылында көн күрәләр һәм ике ул үстерәләр. Икенче кызлары Гелия район китапханәсендә эшли, Гөлчәчәк Бугурусланда педагогия көллиятендә укый. Ә кечкенәләре Гүзәл 10 сыйныфны яхшы билгеләргә генә тәмамлады. Барысы да җырларга яраталар, пианинода уйныйлар. Флорида белән Гүзәл җидееллык район музыка мәктәбен тәмамладылар һәм үзләренең гүзәл тавышлары белән халыкларны сөендерәләр. Алар кул эшләренә дә осталар: чигергә, бәйләргә һәм әниләре кебек матур гөлләр үстерергә яраталар.

Фәния апа буш вакытларында шигырь язарга ярата. Өч шигыре "Туган як" гәзитендә басылып чыкты. Район мәдәнияте өчен җан атып йөри ул. Менә шундый гаиләләрнең берсе булып тора Калимуллиннар гаиләсе. Алдагы көннәрендә мин аларга озын гомер, сәламәтлек, ак бәхетләр телим.

Артур НИЗАМОВ,
Матвеевка районы.

НАМАЗ ВАКЫТЛАРЫ

(время местное, летнее)

июль	Фаджр Иртә	Восход Кояш чыга	Зухр Өйлә	Аср Икенде	Магриб Ахшам	Иша Ясту
1	5-03	6-03	15-10	21-08	23-08	24-38
2	5-04	6-04	15-10	21-08	23-08	24-38
3	5-05	6-05	15-10	21-08	23-08	24-38
4	5-06	6-06	15-10	21-07	23-07	24-37
5	5-07	6-07	15-10	21-07	23-07	24-37
6	5-08	6-08	15-10	21-07	23-07	24-37
7	5-09	6-09	15-10	21-06	23-06	24-36
8	5-10	6-10	15-10	21-05	23-05	24-35
9	5-11	6-11	15-10	21-04	23-04	24-34
10	5-12	6-12	15-10	21-03	23-03	24-33
11	5-13	6-13	15-10	21-02	23-02	24-32
12	5-14	6-14	15-10	21-01	23-01	24-31
13	5-15	6-15	15-10	21-00	23-00	24-30
14	5-16	6-16	15-10	20-59	22-59	24-29
15	5-17	6-17	15-10	20-58	22-58	24-28
16	5-18	6-18	15-10	20-57	22-57	24-27
17	5-19	6-19	15-10	20-56	22-56	24-26
18	5-21	6-21	15-10	20-55	22-55	24-25
19	5-23	6-23	15-10	20-54	22-54	24-24
20	5-25	6-25	15-10	20-52	22-52	24-22
21	5-26	6-26	15-10	20-51	22-51	24-21
22	5-27	6-27	15-10	20-50	22-50	24-20
23	5-28	6-28	15-10	20-49	22-49	24-19
24	5-30	6-30	15-10	20-47	22-47	24-17
25	5-32	6-32	15-10	20-45	22-45	24-15
26	5-33	6-33	15-10	20-44	22-44	24-14
27	5-34	6-34	15-10	20-43	22-43	24-13
28	5-36	6-36	15-10	20-41	22-41	24-11
29	5-38	6-38	15-10	20-39	22-39	24-09
30	5-40	6-40	15-10	20-37	22-37	24-07
31	5-41	6-41	15-10	20-36	22-36	24-06

Данные предоставлены Бугурусланской мечетью. Возможна разница во времени в сравнении с другими источниками, на 3-5 минут. (Время летнее).